

FITXA IDENTIFICATIVA

Dades de l'Assignatura

Codi	33383
Nom	Teories de la comunicació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2020 - 2021

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1308 - Grau Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	2	Segon quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1308 - Grau Periodisme	4 - Comunicació	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
CARRATALA SIMON, FRANCISCO ADOLFO	340 - Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació

RESUM

L'assignatura 'Teories de la Comunicació' s'integra en el mòdul de **Formació Bàsica del Grau de Periodisme**, juntament amb les d' 'Història de la Comunicació', 'Història del món actual', 'Dret de la comunicació', 'Societat actual', 'Introducció a l'economia actual', 'Institucions polítiques contemporànies', 'Expressió oral i escrita per a mitjans de comunicació I (en espanyol)', 'Expressió oral i escrita per a mitjans de comunicació II (en català)', i 'Documentació comunicativa'.

Amb l'assignatura 'Teories de la Comunicació' l'estudiant del Grau de Periodisme ha d'obtenir coneixements sobre les diferents **formulacions teòriques** que s'han elaborat per a reflexionar sobre la **producció**, la **distribució** i el **consum de la comunicació** en relació amb la **societat** que suporta aquestes operacions i els **individus** que les protagonitzen, des d'un punt de vista pluridisciplinar en el marc de les ciències socials.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Per descomptat, és necessària una certa capacitat de qüestionament de la realitat que permeta establir les preguntes i proposicions que impulsen la investigació i la formació del pensament crític i disponible.

COMPETÈNCIES

1308 - Grau Periodisme

- Habilitat per organitzar el coneixement comunicatiu complex de manera coherent i de la seua interrelació amb altres ciències socials, humanes i tecnològiques.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

- Realitzar una **exposició raonada sobre l'estatut 'científic' de les ciències de la comunicació** i situar l'estudi de la comunicació en el marc de les ciències socials.
- **Descriure** els elements relacionats amb la **pluridisciplinarietat** de la teoria de la comunicació.
- **Identificar** de manera crítica i raonada els diferents **models actuals** que expliquen el fenomen comunicatiu.
- **Relacionar** les diferents **anàlisis** i reflexions sobre la comunicació amb els seus **contextos i autors** principals.
- **Construir una crítica** que permeta revisar i valorar les diferents **corrents d'estudis** sobre comunicació a partir dels elements **socioculturals** que es troben en el seu naixement i desenvolupament.
- Assenyalar els moments clau en la **història de les idees** sobre comunicació.
- Aplicar diferents perspectives per a **explicar els processos de producció, distribució i recepció** de la comunicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Comunicació i societat

1.2. Nivells i processos de comunicació

2. La recerca de la comunicació

- 2.1. La comunicació de masses i la seua interdisciplinarietat
- 2.2. Tradicions científiques i singularitats per països

3. Communication Research: la recerca administrada

- 3.1. Escola de Chicago
- 3.2. Lagulla hipodèrmica com a metàfora dels mitjans
- 3.3. Les (dis)funcions de la comunicació
- 3.4. Els dos esglaons: els efectes no són illimitats

4. La mirada europea: la recerca crítica

- 4.1. Escola de Frankfurt
- 4.2. Els Cultural Studies

5. Dindústria a indústries: leconomia política de la comunicació

6. La incorporació de letnografia o com interpretar la vida quotidiana

- 6.1. Superant el funcionalisme: usos i gratificacions
- 6.2. Linteraccionisme simbòlic
- 6.3. El construccionisme i la seua visió dels mitjans

7. El paper de lopinió pública: lespiral del silenci

8. Aportacions llatinoamericanes

- 8.1. Lanàlisi dels mitjans des de les mediacions

9. Les teories davant dels nous entorns comunicatius

- 9.1. El concepte de xarxa com a clau de la globalització
- 9.2. El repte plantejat per les TIC

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	45,00	100
Pràctiques en aula	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	23,00	0
Elaboració de treballs individuals	25,00	0
Estudi i treball autònom	7,00	0
Lectures de material complementari	11,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	11,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	13,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Les activitats didàctiques es divideixen en presencials i no presencials. Les presencials (exposicions teòriques, seminaris, pràctiques d'aula, exposició de treballs, debats, tutories...) seran avaluades amb un examen dels continguts teòrics, que representarà el 40% de la nota final.

Classes teòriques:

Fonamentalment estaran focalitzades en l'explicació oral dels continguts teòrics del programa, incloent exemples i generant debats i participació puntual a partir de preguntes i/o reflexions breus.

Classes pràctiques:

L'alumnat serà el protagonista dels seminaris i dels debats que es desenvoluparan en les sessions pràctiques del curs. Aquestes s'articularan a partir de determinats textos o vídeos (pel·lícules i documentals) que permetran encetar activitats d'aprenentatge col·laboratiu.

Activitats no presencials:

Comprenen la investigació i desenvolupament del treball en grup, la lectura i ressenya d'un llibre i la participació en els fòrums en línia oberts a l'Aula Virtual.

AVALUACIÓ

L'avaluació constarà de quatre parts diferenciades:

- Examen teòric (40%)

- b) Participació en seminaris i realització d'activitats regulars demanades a classe (20%)
- c) Desenvolupament i exposició del treball en grup (25%)
- d) Treball individual a partir del llibre de lectura (15%)

Per aprovar el conjunt de l'assignatura és necessari arribar almenys a un 50% de l'avaluació total sempre i quan s'hagen realitzat totes les tasques indicades anteriorment.

A excepció del 20% vinculat als seminaris i activitats regulars durant el curs, la resta d'apartats de l'avaluació són recuperables en 2a convocatòria. En aquest cas, el treball en grup passaria a ser desenvolupat de manera individual.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Estrada Alsina, A. & Rodrigo Alsina, M. 2009, Teories de la comunicació, Editorial UOC, Barcelona.
- Hernández-Santaolalla, V. 2018, Los efectos de los medios de comunicación de masas, Editorial UOC, Barcelona.
- McQuail, D. & Windahl, S. 1984, Modelos para el estudio de la comunicación colectiva, Ediciones Universidad de Navarra, Pamplona.
- Moragas Spà, M. de. 2011, Interpretar la comunicación: estudios sobre medios en América y Europa, Gedisa, Barcelona.
- Rodrigo Alsina, M. 2001, Teorías de la comunicación: ámbitos, métodos y perspectivas, UAB Servei de Publicacions, Bellaterra.
- Saperas, E. 1992, Introducció a les teories de la comunicació, Editorial Pòrtic, Barcelona.
- Whright, C.R. 1986, Comunicación de masas: una perspectiva sociológica, Paidós, México.
- Wolf, M. 1987, La investigación de la comunicación de masas: crítica y perspectivas, Paidós, Barcelona.

Complementàries

- Boni, F. 2008, Teorías de los medios de comunicación, UAB, Barcelona.
- Chomsky, N. & Ramonet, I. 1995, Cómo nos venden la moto, Icaria, Barcelona.
- De Fleur, M.L. & Ball-Rokeach, S.J. 1993, Teorías de la comunicación de masas, Paidós, Barcelona.
- García Jiménez, L. 2007, Las teorías de la comunicación en España: un mapa sobre el territorio de nuestra investigación (1980-2006), Tecnos, Madrid.
- Igartua, J.J. & Humanes, M.L. 2004, Teoría e investigación en comunicación social, Síntesis, Madrid.
- Martín-Barbero, J. 1987, De los medios a las mediaciones: comunicación, cultura y hegemonía, 3ª edn, Ediciones Gustavo Gili, México.
- Mattelart, A. & Mattelart, M. 1995, Historia de las teorías de la comunicación, Paidós, Barcelona.
- McLuhan, M. 2009, Comprender los medios de comunicación: las extensiones del ser humano, Paidós, Barcelona.
- McQuail, D. 1983, Introducción a la teoría de la comunicación de masas, Paidós, Barcelona.
- Méndez Rubio, A. 2004, Perspectivas sobre comunicación y sociedad, Universitat de València,

València.

Moragas Spà, M.d. 1981, Teorías de la comunicación: Investigaciones sobre medios en América y Europa, Gustavo Gili, Barcelona.

Noelle-Neumann, E. 1995, La espiral del silencio. Opinión pública: nuestra piel social. Paidós, Barcelona.

Ramonet, I. 2003, La tiranía de la comunicación, Debate, Madrid.

Rodrigo Alsina, M. 1989, Los modelos de la comunicación, Tecnos, Madrid.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

IDIOMA: Valencià

MODALITAT DE DOCÈNCIA HÍBRIDA

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original

3. Metodologia docent

Classe (presencial) teòrica/pràctica + videoconferència síncrona BBC

Classe (presencial) teòrica/pràctica + publicació de materials a AV

Classe (presencial) teòrica/pràctica + tasques per AV

Classe (presencial) teòrica/pràctica + debats al fòrum d'AV

Classe (presencial) teòrica/pràctica + tutories per videoconferència

4. Avaluació

El sistema d'avaluació es manté tal i com queda recollit a la guia docent, amb un examen presencial que representa el 40% de la nota final.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible.

MODALITAT DE DOCÈNCIA NO PRESENCIAL

en el cas que la situació sanitària obligue a un nou confinament

1. Continguts

Es mantenen els continguts inicialment recollits a la guia docent

2. Volum de treball i planificació temporal de la docència

Manteniment del pes de les diferents activitats que sumen les hores de dedicació en crèdits ECTS marcades en la guia docent original

3. Metodologia docent

Publicació de materials a l'Aula virtual

Proposta d'activitats per aula virtual

Videoconferència síncrona BBC

Debats al fòrum

Desenvolupament de projectes

Tutories per videoconferència

4. Avaluació

El sistema d'avaluació es manté tal i com queda recollit a la guia docent, encara que l'examen, que representa el 40% de la nota final, es realitzarà en línia a través de l'Aula Virtual.

5. Bibliografia

La bibliografia recomanada es manté perquè és accessible.